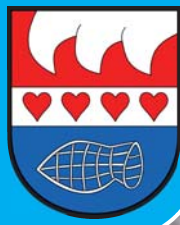

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

PF 2018

*Hozké prožítí vánočních svátků
a v nadcházejícím roce
hodně spokojenosti, pohody
a pevné zdraví
přeje*

obec Borovnice

SLOVO STAROSTKY

UŽ TU MÁME VÁNOCE

Když se řekne, že se blíží konec roku, každý si vybaví vánoční svátky.

Předchází jim advent, zapálení první svíčky na adventním věnci.

Než nastane Štědrý den, musí také přijít na zlobivé děti čert a na ty hodné Mikuláš s andělem.

Vánoční svátky bychom měli prožít v klidu a s našimi nejbližšími.

Za celý kalendářní rok bych chtěla poděkovat všem, kteří se podílejí na chodu obce Borovnice.

Konec roku 2017 je pro obec významný také tím, že sídlo obecního úřadu bude z Přestavlk přestěhováno do Borovnice, do zcela rekonstruované budovy bývalého obchodu. Konec roku 2017 a začátek roku 2018 bude tedy náročný, ale vynasnažíme se všechny problémy spojené se stěhováním co nejlépe zvládnout.

V nadcházejícím roce 2018 Vás, milí spoluobčané, přivítáme v novém obecním úřadu. Na jaře uspořádáme den otevřených dveří. Celou budovu si budete moci prohlédnout. Jsme rádi, že se celé dílo zdařilo a bude sloužit ku prospěchu všech občanů.

Závěrem bych chtěla touto cestou občanům obce Borovnice, Homole, Přestavlk a Rájce popřát hodně štěstí, lásky a osobní spokojenosti, a především pevné zdraví po celý nadcházející rok 2018.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

Václav Macháň, „Jedlíní ráno“, olej, plátno 54 x 60 cm 1983

*Krásná rána - a celý rok 2018
plný zdraví, úspěchů, optimismu,
pohody, radosti i lásky
přeje Vám i Vaším blízkým*

*JUDr. Miroslav Antl
senátor a zastupitel KHK*

*Hezké prožití
vánočních svátků
a v nadcházejícím
roce 2018
hodně spokojenosti,
pohody a pevné zdraví
přeji zastupitelé
obce Borovnice*

Z HISTORIE

VÁNOČNÍ KAPR A BOROVNICKÉ RYBNÍKY

Po téměř dvou letech se vracíme k rybníkům. Poprvé jsme jim na stránkách Brodíku věnovali místo v lednu roku 2016. Vypuštěný **Horní rybník v Borovnici**, nám připomněl, že listopad je dobou předvánočních výlovů. I když v případě Horního rybníka nešlo o tržní kapry, ale o slovení rybí násady, je člověku jasné, že se blíží vánoční svátky.

Jedním ze symbolů Vánoc je smažený kapr s bramborovým salátem. Dnes tak populární štedrovečerní pokrm má mnohem kratší tradici, než se lidé domnívají. První recepty na tuto úpravu (tj. smažená ryba s bramborovým salátem) se v tištěných kuchařkách objevily až ve 20. letech minulého století. Zdá se ale, že smaženého kapra v Čechách jako první připravovala už o dobrých sto let dříve česká buditelka, spisovatelka, a hlavně proslulá kuchařka **Magdaléna Dobromila Rettigová** (*1785 †1845). Ta ovšem dávala přednost kaprovi na černo (viz recept v příloze).

Různě upravený kapr dříve patřil také mezi velikonoční pokrmy, jako jsou mazance, velikonoční sekaná, jehněčí nebo kůzlečí maso. Tradice velikonočního kapra se na některých místech udržuje dodnes, hlavně v jihočeských rybničních oblastech.

Vypuštěný Horní rybník .

Ve středověku kapr představoval oblíbené **postní jídlo**. Ryba byla jediným povoleným masitým pokrmem v době půstu. Právě proto byli kapr a také lín chováni v klášterních rybnících, aby se později, tj. koncem 15. a hlavně v 16. století, stali předmětem velkorysého šlechtického podnikání. Nešlo totiž jen o mnichy v klášteřích, ale o všechny křesťany dodržující půst. Lidé dodržovali postní pátky a čtyřicetidenní půst před Velikonocemi. Rybníční hospodářství se stalo velice výnosnou činností, stejně jako vaření piva v panských pivovarech.

Bytelná hráz Horního rybníka má na návodní straně kamenný obval.

V Podorlicku máme rybníky doložené už ve 14. století. Když před čtyřmi lety probíhala rekonstrukce více než dvacetihektarového Černíkovického rybníka, vyšlo najevo, že jeho hráz pochází z roku 1390. **A jak mohou být staré rybníky v naší obci?** Kronikář a starosta Borovnice Fr. Kaplan u příležitosti popi-

Výlov rybníka v 16. století.

su obecního znaku kdysi napsal: „V této době vládl nad tímto majetkem Václav Záruba Sudlička, který hodně zvelebil rybníkářství (zemřel roku 1375)“ (Pamětní kniha obce Borovnice..., s. 125, zápis z r. 1937). Zápis dnes musíme brát jako nepodloženou domněnku. Chybí nám spolehlivý písemný pramen.

První prokazatelná zmínka o Borovnici pochází až z roku 1449, kdy vesnice byla pronajata k litickému panství. **O zdejších rybnících se ale zmiňuje mnohem mladší zápis - v roce 1617** koupil Borovnici s dvorem, **rybníkem Větším a Menším**, příkopem okolo tvrze a ves Polom za 12 500 kop míšeňských **Jan mladší Varlich (Varlejš) z Bubna** (*1570 †1635), jemuž v té době již desátým rokem patřil sousední dvůr s tvrzí, zvaný Závřš (Závřší). Máme tu **doložené staré názvy obou rybníků ve vsi: Větší – dnešní Horní, Menší – dnešní Mlýnský rybník.**

Přes absenci starších zpráv je zřejmé, že **vodní nádrže v okolí Borovnice, Rájce a Přestavlk jsou starého, tj. středověkého založení.** Rybníky vznikly **v sousedství obou tvrzí**, tj. v Borovnici i v Přestavlkách pravděpodobně již v době výstavby těchto sídel nižší šlechty. Měly totiž nejen hospodářský, ale do jisté míry i obranný význam. **Stříbrná rybářská vrš**, tj. proutěná past na ryby, která zdobí dnešní znak obce Borovnice, nám vypráví o této dávné době...

Rybníky jsou dnes technickými památkami. Záznamy z 16. století se o nich zmiňují jako o „klínotech“ (tj. klenotech) šlechtických panství. Rybníční hospodářství totiž přinášelo nemalé zisky. Ryby se prodávaly na trzích, ve městech šlo o žádané zboží. V případě, že na panství sídlila fara, dostával kněz jako součást zaopatření také kapry, někdy i štiky. Podzimní **výlov býval velkou událostí pro celou vesnici.** Neobešel se bez četných pomocníků z řad poddaných, kteří za svou práci dostali nějakou tu rybu.

Borovnice a okolí kol. r. 1765 - I. vojenské mapování

Rybniční hospodaření měli na starosti odborníci. Na potštejském panství působil jakýsi **Vaněk Přestavlký**, jenž je v instrukcích pro panské úředníky z r. 1525 zmiňován jako „**holomek při rybnících**“. Šlo o služebníka, který měl na starosti péči o ryby a rybníky v okolí hradu Potštejna. S největší pravděpodobností pocházel z Přestavlk. **O přítomnosti odborného personálu přímo v Přestavlkách** máme zmínku z poloviny 17. století – je zaznamenán „**fišmeister**“ (porybný) **Pavel Rybka**. Příjmení vypovídá o jeho činnosti...

Borovnické rybníky nejsou velké. Přesto se však dostaly do reprezentativní publikace nazvané **Rybníky České republiky** (Praha, Academia, 2014). Na str. 426 čteme: „*U Moravska se zleva (k Orlici) připojuje potok Brodec, který na svém horním toku u Borovnice odvodňuje skupinu pěti rybníků, včetně Horního rybníka (2,5 ha) a Pěnivého rybníka (1,8 ha).*“

O tom, jak vypadala zdejší krajina před více než 250 lety, vypovídá příslušný list I. vojenského mapování. **Na potoce Brodci vznikla celá kaskáda nevelkých rybníků**, která začínala malými rybníčky v dnešních Lhotách u Potštejna, pokračovala Horním, Návesním a Mlýnským rybníkem v Borovnici, Mlýnským rybníkem v Přestavlkách (zrušeným až v 70. letech minulého století), a dále na mapě vidíme dva rybníky v prostoru tehdy ještě neexistující osady Brumbárov. Pramenitý **rybník v Kodešovce** stará vojenská mapa nezná. Zato **v katastru Rájce je zakreslena celá rybníční soustava**. Zachovalo se z ní jen málo...

Rybníky se staly koncem 18. a v první polovině 19. století pro vrchnosti nerenatibilní. Důvodem jejich rušení byl stoupající počet obyvatel a s ním související hlad po půdě. **V blízkosti nedalekých Plhovic a Smetany tak zmizela soustava šesti rybníků**. Během procházek tímto prostorem nám při troše pozornosti neujde, že cesta, po které jdeme, byla původně rybníční hrází. Krajina se za poslední dvě staletí působením zemědělské činnosti podstatně změnila, ale rybníky, i když ne v takovém rozsahu jako kdysi, v ní zůstávají a jsou její součástí.

Poznámky:

Tereziánský katastr – berní soupis známý jako **Tereziánský katastr český**. Zachycuje stav v roce 1757. Základní historický pramen pro poznání hospodářského stavu Čech v polovině 18. století.

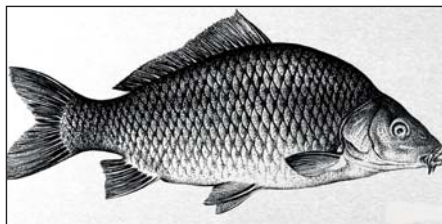
Hrad v Borovnici – kronikář měl na mysli zbytky bývalé tvrze. Ta zanikla jako sídlo někdy během 17. století. Zdivem z rozvalin Borovničtí zavezli rybníček na návsi.

Názvy rybníků zaznamenané v Tereziánském katastru jsme uvedli v článku z ledna 2016.

Zdroj: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?z_height=960&lang=cs&z_width=1280&z_newwin=1&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c131

KAPR NA ČERNO PODLE MAGDALENY DOBROMILY RETTIGOVÉ

Ke kaprovi na černo se připravuje omáčka, která se vaří už den předem, aby se rozležela. Do hrnce nalijete jeden litr vody a přidáte 4 lžíce octa (jablečného či vinného), půlku cibule, půl lžíce rozkrájené mrkve, celeru a kořenové petržele. Jeden bobkový list, hřebíček a 3 zrnka nového koření, trošku soli a lžíci piva.

Kapr šupináč

Na mírném ohni vše vaříme, a až zelnina změkne, přidáme do hrnce naporcovaného a osoleného kapra. Na mírném ohni vše povaříme po dobu asi 15 minut. Takto připravené maso se poté vytáhne a odloží. Do omáčky přidáme několik vlašských ořechů, perník a za stálého míchání vaříme až do zhoustnutí omáčky. Dochutíme vše ještě špetkou nastrouhané citronové kůry, trochou citronové šťávy, dvěma lžicemi červeného vína a malinovou zavařeninou. Za stálého míchání vše povaříme, procedíme. Nakonec vložíme maso a přidáme ještě lžíci hrozinek a nakrájených mandlí.

Převzato z: <http://www.spektrumzdravi.cz/vanocni-kapr-co-o-nem-jeste-nevite>

PaedDr. Ladislav Miček

Obec Borovnice
ve spolupráci se sociální komisí
Vás srdečně zve na

Vypouštění balónků s přáním Ježíškovi,

které se uskuteční
v sobotu 9. prosince 2017,
ve 14 hodin v altánu pod homolskými schody.

Tato akce letos již není součástí celorepublikového projektu Český Ježíšek, ale pro velikou oblíbenost jsme se rozhodli ji zachovat.

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají **každou 2. a 4. neděli.**

V měsíci prosinci se budou konat mše ve dnech 10. a 26. 12. 2017, vždy od 14:30 hodin.

HŘBITOV – Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období otevřeny od 8:00 do 16:00 hodin.**

Na hřbitov je zakázáno vodit psy.

Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob. Děkuje

ZPRAVODAJ BRODÍK

„**Brodík**“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Přestavlkách.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Přestavky 1, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: 494 547 102, 734 559 876, www.borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

ZE ZASTUPITELSTVA OBCE BOROVNICE

Souhrn usnesení z veřejného zasedání č. 7/2017 konaného dne 28. 11. 2017 v Přestavlkách

Zastupitelstvo obce Borovnice projednalo na veřejném zasedání jednotlivé body programu s tímto výsledkem:

Zastupitelstvo obce schválilo:

- zapisovatelem p. Libora Provazníka a ověřovateli p. Jaroslava Lédra a p. Lukáše Bečičku
- upravený rozpočet č. 3 na rok 2017. Součástí změny rozpočtu za rok 2017 č. 3 je položkový výtisk příjmů a výdajů výkazu Fin 2-12 M, kde jsou podle paragrafů a položek uvedené částky změn
- pravomoc starostky ke schválení rozpočtového opatření k 31. 12. 2017
- plán inventarizace majetku a závazků obce Borovnice k 31. 12. 2017. Zároveň schvaluje inventarizační komisi v tomto složení: předseda Olga Bečičková, členové: Leoš Matějka, Soňa Rojková, Jaroslav Lédr, Miloš Tschöpl, Jana Buriánová
- měsíční odměny za výkon funkcí neuvolněným členům zastupitelstva s účinností od 1. ledna 2018 následovně:
 - za výkon funkce neuvolněného místostarosty ve výši 3 802 Kč,
 - za výkon funkce předsedy výboru nebo komise ve výši 1 284 Kč,
 - za výkon funkce člena výboru ve výši 650 Kč a za výkon funkce člena zastupitelstva bez dalších funkcí ve výši 257 Kč. Odměny zůstávají ve stejné výši jako doposud, pouze jsou z důvodů legislativních změn opětovně odsouhlaseny
- žádost p. Martina Kaplana o přidělení čísla popisného pro novostavbu rodinného domu umístěnou na p. č. 126/51 v Rájci
- příspěvek na didaktické hry a pomůcky pro děti v MŠ Chleny ve výši 500 Kč za každé dítě, které z obce Borovnice školku navštěvuje. S MŠ Chleny je jako s jedinou MŠ v okolí uzavřena smlouva o zřízení školského obvodu
- nabídku na vybavení archivu, knihovny a kuchyněk v nové budově OÚ v Borovnici, byla vybrána nejnižší cena od firmy Josef Strnad za 317 330 Kč bez DPH
- finanční dar 1 500 Kč pro ČSV, Základní organizace Chleny
- finanční dar 1 500 Kč pro ČZS, Základní organizace Chleny

Zastupitelstvo obce Borovnice bere na vědomí:

- opravu rozpisu rozpočtu na rok 2017 č. 1 – přesun finančních prostředků mezi jednotlivými položkami v rámci výdajového paragrafu
- výsledky zasedání finančního výboru

*Jaroslav Lédr, ověřovatel, Lukáš Bečička, ověřovatel
Ing. Libor Provazník, zapisovatel, Soňa Rojková, starostka*

POZVÁNKA NA VEŘEJNÉ ZASEDÁNÍ

Zastupitelstvo obce Borovnice srdečně zve všechny občany obce na veřejné zasedání, které se koná ve čtvrtek dne 14. prosince 2017 od 18.00 hodin ve společenské místnosti obecního úřadu v Přestavlkách.

Pozvánka s programem jednání bude vyvěšena na úředních deskách týden před zasedáním.

Všichni jste zváni.

**Posledním úředním dnem pro občany
bude v tomto roce středa 27. prosince,
úřední hodiny zůstanou stejné, tj. 9 – 12 hod. a 14 – 17 hod.**

INFORMACE PRO VOLBU PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY

**Volby prezidenta České republiky konané ve dnech
12. a 13. ledna 2018,
případné II. kolo ve dnech 26. a 27. ledna 2018,**

**a to v pátek dne 12. ledna 2018
od 14.00 hodin do 22.00 hodin
a v sobotu dne 13. ledna 2018
od 8.00 hodin do 14.00 hodin**

**případné II. kolo, a to v pátek dne 26. ledna 2018
od 14.00 hodin do 22.00 hodin
a v sobotu dne 27. ledna 2018
od 8.00 hodin do 14.00 hodin**

Volební okrsek číslo 1

je v Borovnici na obecním úřadě – společenská místnost.

Okrsek je určený pro voliče bydlící v obecních částech Borovnice,
Přestavlký, Rájec a Homole.

Informace pro volbu prezidenta České republiky
lze získat na webových stránkách Ministerstva vnitra (www.mvcr.cz)
nebo i na zdejší obecní úřadě u paní Rojkové.

INFORMACE PRO OBČANY

SVOZOVÝ PLÁN ODPADU NA ROK 2018 PRO OBEC:

BOROVNICE

DRUH ODPADU		ČETNOST SVOZŮ ZA ROK	SVOZOVÝ DEN	ČÍSLO TÝDNE
SMĚSNÝ KOMUNÁLNÍ ODPAD vystaveno od 5:00 do 24:00		26x	Pátek 1x za 14 dní	1,3,5,7,9,11,13,15,17,19, 21,23,25,27,29,31,33,35, 37,39,41,43,45,47,49,51
PLAST a TETRAPACK		Termín dle objednání OÚ		
PAPÍR		13x	Středa	2,6,10,14,18,22,26,30,34, 38,42,46,50
SKLO	BÍLÉ	4x	Středa	8,21,34,47
	BAREVNÉ	4x	Středa	8,21,34,47
BIO		Neprovádí se		
MOBILNÍ SVOZ "N" ODPADU		Neprovádí se		

NÁDOBY OZNÁČENÉ DO 31.3.2018

EKOLA České Libchavy

Marius Pedersen Group

Telefon: 493 646 300

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2017**
ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

09.12.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127, Opočno 494 621 665
10.12.	MUDr. Havlová Marie	U Stadionu 1166, Rychnov n. Kn. 494 539 225
16.12.	MUDr. Hlavsová Lenka	Komenského 259, Kostelec n. Orl. 494 323 958
17.12.	MDDr. Motýčka Martin	Komenského 44, Rychnov n. Kn. 775 224 093
23.12.	MUDr. Nentvichová Eva	K. Michla 942, Dobruška 494 623 775
24.12.	MDDr. Olivíková Petra	Záhumenská 445, České Meziříčí 734 324 600
25.12.	MDDr. Pavlová Simona	Zdrav.středisko Rokytnice v Orl. h. 494 595 292
26.12.	MDDr. Petrák Tomáš	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk 494 541 757
30.12.	MUDr. Plšková Ivona	Svatohavelská 266, Rychnov n. Kn. 494 534 841
31.12.	MUDr. Podolská Jana	Poliklinika, Mírové MUDr nám. 88, Týniště nad Orlicí 494 371 783

01.01.2018

MUDr. Pokorná Jaroslava Poliklinika Rychnov n. Kn.
494 515 697

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje
tel.: 841 155 155

Rok s rokem se sešel, a už tu máme další návštěvu Tří králů. Můžete je přivítat v sobotu 6. 1. 2018. Případně i v neděli. V loňském roce z důvodu špatného počasí nemohli koledníci sbírky zavítat do obce Rájec. Pokud byste měli zájem a chtěli byste se zúčastnit sbírky jako koledníci v našich obcích, můžete se přihlásit na obecním úřadě nebo na tel: 603 494 527.

V případě velkých mrazů nelze zajistit sbírku jen jednou skupinkou koledníků. Jde především o zdraví dětí a radost ze setkání, aby bylo tříkrálové poselství pravdivé. Děkujeme vám za přijetí koledníků a příspěví do sbírky na pomoc potřebným. Vybraná částka a zaměření finanční pomoci bude zveřejněno v lednovém Brodíku.

Ze Farní Charitu Rychnova nad Kněžnou: ředitelka Eva Šmídová

HISTORIE BETLÉMSKÉHO SVĚTLA

Snahou každého světla je prozářit tmu...

Takhle nějak si to museli říkat i pracovníci rakouského rozhlasu v Linci, když v roce 1986 přemýšleli, jak ozvláštnit sbírku pro zrakově postižené děti, nazvanou Světlo ve tmě. Mohla je také inspirovat pověst italského města Florencie:

Římský papež Urban II. (1088–1099) vyzval v té době evropské rytíře, aby zorganizovali válečnou výpravu do Palestiny a osvobodili od mohamedánů především Betlém a Jeruzalém – rodiště a hrob Ježíše Krista. Podle červených křížů, které si připevňovali na oděvy, se jim proto začalo říkat „křížáci“. Dalo se na ni najmout i několik mládenců z Florencie. Jeden z nich při odjezdu přísahal, že když výpravu přežije a vrátí se, donese do rodného města plamínek ohně z věčného světla, které hoří v Betlémské basilice. Málokdo mu tehdy věřil. Po několika letech, těsně před Vánocemi, se před branami města objevilo několik otrhaných a zubožených postav, v jejichž čele šel jeden s hořící svící. Těžko v nich Florentáné poznávali svoje syny, kteří před lety odešli z domova do války proti mohamedánům. Všichni ale přísahali, že plamínek na svíci, kterou nesli, je skutečně přímo z Betléma. Ochránili ho v každém počasí, vezli ho po souši i po moři, jen aby splnili svůj slib. Ve středověku to tak bylo první a zároveň poslední Betlémské světlo.

A nápad byl na světě! Dopravit před Vánocemi do Rakouska světlo z Betléma jako poděkování těm, kteří ochotně a rádi přispějí nějakým způsobem postiženým dětem. V té době nikdo z nich ovšem netušil, že za pár let se z tohoto nápadu zrodí jeden z novodobých vánočních zvyků.

Jak tedy Světlo dopravit? Musela tu ovšem být **spojitost se zrakově postiženými dětmi**, protože **sbírka Světlo ve tmě byla určena především pro ně**. Z fondů sbírek se prostředky uvolnit nemohly a tak se pracovníci rozhlasu obrátili se svojí žádostí na leteckou společnost AUA a cestovní kancelář Raiffeisen. Tak bylo zajištěno, že jedno dítě a malý televizní štáb pojedou do Betléma pro světlo zdarma. V té době však ještě v důsledku politických situací bylo zapotřebí spousta povolení, navíc pro natáčení v zemi tak dbající na bezpečnostní opatření, jako je právě Izrael. Díky ochotě všech zainteresovaných se ale podařilo vše zvládnout včas. A tak od roku 1986 se začala novodobá éra dovozu Betlémského světla.

BETLÉMSKÉ SVĚTLO 2017 PRO VÁS

Už letos podruhé si i v našich obcích můžete přijít pro Betlémské světlo do knihovny v Borovnici, a to **v sobotu 23. 12. 2017 v době od 14 do 16 hodin**.

V obci Přestavlky si můžete vyzvednout světlo na adrese: Přestavlky 34 - „Faiglovo“

23. 12. 2017 od 14 do 20 hodin.

Nabízíme Vám i donášku přímo do domu – možnost objednání na obecním úřadě nebo na tel: 603 494 527

Dana Navrátilová

FARMÁŘSKÉ TRHY 2017

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLÍ

neděle od 9.00 hodin.

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

Jednou za měsíc, vždy v neděli:

10. prosince Vánoční jarmark

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.

e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

Na sklonku roku 2017 bych ráda využila našeho obecního zpravodaje, abych poděkovala všem členkám sociální komise za celoroční svědomitou a obětavou práci, čas věnovaný nejen přípravě a organizaci akcí pro veřejnost, ale také zajišťování věcných dárků a návštěv u našich oslavenců.

Zároveň přeji všem občanům Rájce, Borovnice, Přestavlk a Homole klidné Vánoce, nadílkou ať Vám je do nového roku 2018 namísto drahých dárků především hodně zdraví, štěstí, pohody a málo starostí v dnešní hektické době.

Petra Koutná, předsedkyně sociální komise

ZAHRÁDKÁŘI

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Astronomové nám „naordinovali“, že i letos skončí v prosinci podzim a začne zima. Letos se nám ovšem může zdát, že nás to podzimní ochlazení překvapilo poněkud dříve, než jsme byli za poslední léta zvyklí. Nedostatečná přírodní závlaha z oblak, která byla potřebná v jarních a letních měsících, byla ve větších dávkách vykropena až později, a někde napáchala i škody.

Je tedy možné, že některé naplánované práce na našich polích a zahradách se prováděly obtížněji a někde nám možná zůstalo něco nedodělané. Přesto v prosinci nastává pravý vegetační klid. Ovocné stromy v našich zahradách v tomto období odpočívají. Zda bude i letos platit staré přísloví „mnoho sněhu v prosinci, mnoho ovoce a trávy,“ zjistíme až příští rok.

Jenže **zemědělec a zahrádkář je člověk čínorodý** a nedá mu to, aby nečinně zahálel. Kromě jiného může z různých zdrojů získávat odborné informace. Přesto, že nastalo zimní období, potkáme mnohé zahrádkáře na jejich zahradě. Pokud totiž všechny podzimní práce z nějakého důvodu nestihli, mohou v případě

Koncem podzimu na zahrádce nastává vegetační klid

příznivého počasí a nezamrzlé půdy **lecos dohnat a napravit**.

Co tedy můžeme koncem roku vykonat? Například dosázet některé druhy ovocných stromků a keřů (mimo broskvoní a meruněk), dále lze odstranit podrůstající podnože a výmladky. Sbíráme a hlavně likvidujeme mumifikované plody, spadlé i visící ještě na stromech. Důležité je **zabezpečení stromků proti okusu od zvěře**. Z kmenů stromů můžeme oškrabávat starou borku (kůru), ale tu bychom neměli ponechat volně pod kmenem, je třeba ji zlikvidovat, nejlépe spálením.

Ovocné dřeviny ke svému růstu a vývoji potřebují též přiměřený **pří-sun hnojiv**, kdy k tomu používáme hoto-vý, nebo již vyzrálý kompost (i rybníční bahno), případně dobře uhnílý chlévský hnůj, který lehce zapravíme do povrchové vrstvy, abychom nepoškodili kořeny. Přihnojení umělými hnojivy provádíme raději zjara, ale vápenatá hnojiva, např. vápence či dolomitický vápenec, lze použít již na podzim nebo během zimy, ale ne na sníh, aby hnojivo nebylo později odplaveno.

Ten, komu se ještě nepodařilo **zasadit česnek**, nemusí být rozmrzelý, protože se i v prosinci, a možná i později, najde příznivý den pro výsadbu. Je ale třeba mít **předem připravený záhon** a k dispozici zdravou sadbu.

Již v prosinci, za bezmrazých dnů, **můžeme odebírat rouby peckovin**, tj. vyzrálé jednoleté zdravé výhony z obvodové části koruny, ne tzv. „vlky“. Rouby stříháme zásadně ze zdravých stromů, u kterých nehrozí přenos virové či fytoplaz-mové infekce. Při jejich uchovávání dbáme na to, aby nám nezaschly či nezplesni-věly. Odebírání roubů z jableoní a hrušní (jádřovin) ponecháme až na první měsíce nového roku.

Před příchodem mrazů je třeba **zabezpečit uskladnění přípravků na ochra-nu rostlin** tak, aby nám nezmrzly a ty sytké nezvlhly. Mluvíme-li o těchto pří-pravcích, stojí za zamyšlení, **co je vlastně ekologičtější**. Použití nějakého neselektivního (tj. všehubícího) přípravku, nebo selektivního (chemického), např. „mšicohubného“? Kde je vlastně hranice mezi přírodním a „chemickým“? Bioche-mici nám dokáží vše živé přepsat do chemických vzorců a rovnic, mnohé i uměle vytvořit.

Když člověk nebude chránit rostliny před jejich chorobami a škůdci, budou mít snahu se bránit samy tak, že si budou produkovat své obranné látky. Příkladem mohou být červivé kořeny mrkve, hořkost okurek apod. Výpěstky jsou nechutné,

Není-li půda promrzlá, i opozdilci mohou stihnout zřít prostor pro pěstování zeleniny

a navíc obsahují jedovaté látky, které ve vztahu k člověku nejsou o nic lepší než syntetické pesticidy. Celkem takovýchto toxinů a hub čítáme na 150 druhů. Některé toxiny produkují samotní škůdci.

A proč je mezi lidmi vlastně taková averze vůči pesticidům, když jim naproti tomu nevadí takové látky, jakými jsou prací, mycí a desinfekční prostředky, plasty, změkčovadla, hormonální látky (antikoncepční), kosmetika, barvy, laky, zplodiny automobilového provozu a nakonec i některé léky? Vždyť je to vše také jen „chemie“.

Je třeba si uvědomit, že některé látky, které se bojíme používat k ošetřování našich výpěstků, si občas bez problémů stříkáme nebo mažeme přímo na naše tělo. Za **démonizaci pesticidů** ve značné míře může „mediální masáž“, na kterou je běžný občan většinou velmi vnímavý. Pojmy „škodlivý“ a „užitečný“ organizmus byly uměle vytvořeny a nejsou biologicky ani toxikologicky definovatelné.

V podmínkách střední Evropy jsou podle odborné literatury při současné úrovni ochrany rostlin škody na úrodě asi 30%. Kdyby se ochrana neprováděla vůbec, byly by ztráty mnohem vyšší - 50 až 80%. To je průměr u polních plodin. Je třeba počítat s tím, že zahrádní plodiny (ovoce, zelenina, réva, okrasné rostliny) jsou vůči škodlivým činitelům ještě citlivější. **Způsobů ochrany je několik - pěstitelské, mechanické, fyzikální, biologické, biotechnické a chemické.** Důležité je všechny tyto metody znát a umět je používat.

Co z toho všeho vyplývá? Jen to, že každý člověk musí sám zvážit, zda chce konzumovat výpěstky neošetřené pesticidy, ale s určitým zvýšeným obsahem přírodních pesticidů, mykotoxinů, biopesticidů a podobných látek. Druhou možností je konzumace ovoce a zeleniny s případným bezvýznamným obsahem přísně sledovaných syntetických pesticidů.

Je ale také pravda, že mnoho zahrádkářů a pěstitelů používá přípravky na ochranu rostlin nesprávně. Právě zde bychom měli hledat možnosti ke svému zdokonalování a snažit se prostředky na ochranu rostlin racionálně používat.

Přibližuje se nám **období vánočních svátků**. Zahrádkáři Chlenska v mikroregionu Brodec Vám, kteří jste členy Brodíku, a Vaším rodinám přejí radostné prožití svátečních dnů a do příštího roku Vám všem pohodu, štěstí, a především zdraví.

*Za Český zahrádkářský svaz
František Břečtan*

Vážený čtenáři Brodíku, uplynul téměř celý rok 2017, a proto bych Vás rád informoval o naší základní organizaci včelařů, jež pokrývá území 7 obecních úřadů v regionu Brodec, a to: Borovnice, Chleny, Kostelecké Horky, Krchleby, Lhoty u Potštejna, Svídnice a Vrbice.

Včelařské výrobky

Na jaře letošního roku jsme po sečtení vyzimovaných včelstev zjistili úhyn 30 %. Přes snahu včelstva doplnit se nám to povedlo jen z části. Zjištění příčin úhynu je stále komplikovanější a podílí se na něm jak roztoč, několik druhů nosemy (střevní choroba včel), tak viróza, jež zřejmě vzniká i snížením imunity včelstev z důvodů vnějších faktorů, jako je vliv chemického prostředí a nedostatek rozmanitosti pylu. Přes uvedené potíže se nám podařilo převážnou část včelstev zachovat.

Medné výsledky byly sice horší než předešlé roky, ale nějaký med u toho, kdo umí včelstva přivést do síly, lze sehnat. Opylení probíhalo dle rozmarů počasí, jarní mrazíky vykonaly své. Tam kde to měly včelky daleko, byla úroda nedostatečná. Mimo vnitřních aktivit se naše organizace spolupodílela na výstavě zahrádkářské organizace Chleny, jež oslavovala 50 let svého založení. Výstava to byla velice vydařená, pěkná a rozmanitá.

Naši základní organizaci včelařů čeká příští rok také kulaté jubileum. Uplyne **140 let** od doby, kdy byl na Chlensku založen **Katolický hospodářsko-včelařský spolek Lípa** (1848). Souběžně budeme příští rok na podzim oslavovat **100 let** (1918) založení **Včelařského spolku pro Chleny a okolí**.

Přesto, že se stále více podléhá globalizaci, základní úkony ve včelařině zůstávají stejné: nakrmení, podzimní ošetření a příprava včelstev na zazimování. V zimě výroba rámků a oprava náradí a úlů. Na jaře vymetení mrtvolek a prohlídka včelstev se zjištěním, v jakém stavu včely přezimovaly. Oznamování stanovišť příslušným obecním úřadům. Jarní rozšiřování a zajištění tepla. Postupné přidávání plástů a později i medníků. Na vytočení medu zbývá měsíc, v případě lepšího roku 6 až 8 týdnů. V letních měsících roztavení starých plástů ve slunečním tavidle. Někteří včelaři se zabývají i získáváním nejen vosku, ale i propolisu a pylu. Naše organizace informuje již převážnou většinu svých členů přes internet, ale i tak se dle potřeby scházíme a řešíme problematiku zdravotního stavu včelstev, různá hlášení a také zlepšení genetiky matek.

Některé z našich žen jistě již začínají péci **medocukrové vánoční perníky**. Přesto, že častěji využíváme světlý pastovaný med pro lepší stravitelnost, do per-

níčků je vhodnější tmavý, neboť je aromatictější.

Protože vánoční svátky již máme za dveřmi, přeji zdraví a duševní pohodu i za výbor ZO ČSV Chleny všem čtenářům a děkuji i obecním úřadům za vytváření podmínek pro činnost naší organizace.

*Jiří Suchánek
předseda ZO ČSV Chleny*

Vánoční ozdoby z včelího vosku

POZVÁNKY A INFORMACE

 Dítě v srdci
www.ditevsrdci.cz | Perinatální hospic, z.s.

a farnost Kostelec nad Orlicí

Vás srdečně zvou
dne **24.12.2017 od 11 hod.**

k přátelskému zpívání koled a prožívání vánoční atmosféry.
Sejdeme se venku na farním dvoře u jesliček.

Podávat se bude rybí polévka
a zeliňačka, svařáček, čaj, perníčky...
Ve zpěvu nás hudebně podpoří děti a mládež.

Přijďte si s námi zazpívat!

Společenské centrum Nový dvůr pořádá v areálu Muzea řemesel Letohrad

VÁNOČNÍ VÝSTAVA BETLÉMŮ A DEKORACÍ

9.12. - 31.12.2017 Areál Muzea řemesel
(kromě 24. a 25.12.)
13:00 - 17:00 hod.

V nově zrekonstruovaném výstavním prostoru
uvidíte vánoční uzpůsobené retro svícny,
uřešné 30 historických a současných betlémů
včetně mechanických, umělých, zmrzlých betlémů
v kulisách starobylé České Třebeně,
staré keramické formy na sladě písku
a vánoční ozdoby, zrušené i současné
reslinné vánoční dekorace.

ÚSTUPNÉ: 70 Kč
děti 6-15 let: 50 Kč

www.muzeumremesel.cz

CHOCEŇ – LITOMYŠL A ZPĚT

Parním vlakem s Mikulášem!

9. prosince 2017

Jízdní řád

TRA	STANICE (TRA)	ZPĚT
8:00 (10:00) 8:10 (10:10)	Choceň (1)	8:10 (10:10) 8:18 (10:18)
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Střelice v Vysočské Mýta (1)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Vysoká Mýta (1)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Vysoká Mýta město (1) (2)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Holice (2)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Červená vlna Louňkov (2)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Červená vlna Louňkov město (2)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00
8:10 8:20 8:30 8:40 8:50	Litomyšl (2)	8:20 8:30 8:40 8:50 9:00

Jízdné

RODINNÉ JÍZDNÉ	1 DŮM	2 DŮM
rodinné jízdné*	160 Kč	320 Kč
plně	40 Kč	80 Kč
plně**	20 Kč	40 Kč
plně***	10 Kč	20 Kč

* pro 2 dospělé a až 3 děti do 16 let
** děti do 16 let a studenti do 26 let
*** členové klubu 17.12.1979

V páních vlacích nepatří turist CD ani zanechané jízdy.

Projetje se s námi v okolí Chocně,
Vysokého Mýta a Litomyšle mikulášským
vlakem s **lokomotivou „Velký
Bejček“** v čele a **tradiční
nadlikou** pro děti během jízdy.

Co nás čeká

- setkání s Mikulášem, andělem a čerty
- drobné dárky pro hodné děti
- ve vlaku zařazený bufetový vůz

DALEŠÍ INFORMACE
www.cd.cz/nostalgie

Město Kostelec nad Orlicí zve
na

novoroční OHŇOSTROJ

Palackého náměstí

1. ledna 2018 od 18:00

Tradiční předvánoční koncerty v Novém zámku

Předvánoční koncerty ani letos nebudou chybět v nabídce akcí v Novém zámku.

Ve dnech **22. a 23. 12.** Opět přivítáme **Dětský pěvecký sbor Carmina** z Rychnova nad Kněžnou, který pod vedením sbormistra **Karla Štrégla**

a ve spolupráci s **Divadélkem v poschodí** pro posluchače připravil nový program s názvem Betlém Aneb Převeliké klanění sotva narozenému Jezulátku. **Pitínského** křehká vánoční komedie doplněná nejkrásnějšími českými koledami povede diváka od noci před zrozením Krista, klene se přes klanění Tří Králů, vraždění neviňátek až k útěku Svaté rodiny prchající do Egypta před Herodem.

KONCERTY SE USKUTEČNÍ

v pátek 22. a v sobotu 23. 12. v 17:00 nebo v 19:00.

Cena vstupenky je 160 Kč pro dospělé a 80 Kč pro děti Předprodej vstupenek na všechny čtyři koncerty byl zahájen 6. 11. Vstupenky budou k dispozici v Regionálním turistickém a informačním centru v Kostelci nad Orlicí.

Obec Skořenice a ZŠ a MŠ Skořenice

Vás srdečně zvou

*na společné zpívání u stromu ve
Skořenicích...*

13. 12. 2017

v 18,00 hod.

*Program: společné zpívání koled
pěvecký bonus Sboru ZŠ Skořenice
adventní občerstvení*

Přijďte, prožít sobotní odpoledne v klidu a naplnění pro čas vánoční
Obec Orlické Záhvoří ve spolupráci s Římskokatolickou farností Neratov

Vás srdečně zvou na

II. ADVENTNÍ KONCERT

v sobotu 9. 12. 2017 od 14:00 hodin

Vystoupí: Pěvecký sbor STA ALLEGRO – KUDOWA ZDRŮJ

v kostele sv. Antonína v polské Lasówce

Pořadatel: Klášter Františkánů Zieloniec

III. ADVENTNÍ KONCERT

v sobotu 16. 12. 2017 od 14:30 hodin

Vystoupí: „RÓŽA“ z Różanki

v kostele sv. Máří Magdalény v Bartošovicích v Orl.h.

Pořadatel: OBEC Bartošovice v Orl.h., Myřha, o.s., Římskokatolická farnost Neratov

IV. ADVENTNÍ KONCERT

v sobotu 23. 12. 2017 od 14:00 hodin

Vystoupí: Aneta Ručková- soprán, Josef Kratochvíl- klavír

v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Neratově

Pořadatel: SDRUŽENÍ NERATOV a Římskokatolická farnost Neratov

Vánoční řemeslný jarmark 16.12.2017 v chráněných dílnách na Kopečku od 10:00 do 17:00 hodin

Chráněné dílny Kopeček v Bartošovicích v Orl.h. – SDRUŽENÍ NERATOV, o.s.

VÍCE O PROGRAMU KONCERTŮ NAJDETE NA WEBOVÝCH STRÁNKÁCH POŘADATELŮ: www.orlickezahvoři.eu, www.bartosovicky.eu, www.neratov.cz, www.kopecek-neratov.cz, www.myřha.cz

POČASÍ U NÁS

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 5 v obci Rájec. Meteostanice je v provozu od konce roku 2011.

LISTOPAD 2017

Průměrná teplota za měsíc: 14,4°C
Vlhkost: 97%
Minimální teplota za měsíc: -2,0°C
Vlhkost: 71%
Maximální teplota za měsíc: 4,8°C
Vlhkost: 89,9%
Průměrná rychlost větru: 3,5 m/s
(1 m/s = 3,6 km/h)

Srážky celkem za měsíc: 0 mm
Sníh za měsíc: 0 cm

Počasí ve dnech v měsíci:
chladné dny (<10°C) 25 dní
mrazivé dny (<0°C) 4 dní
přízemní mráz (<0°C) 0 dní
letní dny (>25°C) 0 dní
horké dny (>30°C) 0 dní
tropické noci ($i \geq 20^\circ\text{C}$) 0 dní
dešťové dny 16 dní

Podrobnější informace mohou sdělit
na e-mailu: kaplanm2@seznam.cz,
popř. při osobní návštěvě u mě doma.
www.facebook.com/PocasiRajec
www.in-pocasi.cz
<http://www.wunderground.com>
IKRLOVHR18

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **prosinci** oslaví
významné životní jubileum
60 let

pan **Josef Hlaváček**
z Rájce,

92 let

pan **Antonis Georgiou**
z Borovnice - Homole,

75 let

pan **Josef Dvořáček**
z Borovnice.

*Přejeme hlavně pevné zdraví
a životní pohodu.*

sociální komise

NAROZENÍ DÍTĚTE

V měsíci říjnu se narodil
manželům Provazníkovým

z Rájce

syn Oliver.

*Moc gratulujeme a přejeme
mnoho zdraví a rodinného štěstí.*

sociální komise

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍCH STROMŮ

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU V RÁJCI

Rozsvícení stromečku v Rájci proběhlo již tradičně v sobotu před první adventní nedělí, letos tedy 3. prosince. Za zvuku vánočních koled jsme večer zahájili naším oblíbeným a vždy pečlivě připravovaným mini jarmarkem. K zakoupení byly osvědčené jedlé dobroty jako utopenci, domácí müsli, šípková marmeláda nebo tradiční medové perníčky, ale také ručně vyráběné vánoční ozdoby a dekorace. Následovalo vystoupení místních dětí – starší nás pobavily pohádkou O perníkové hospodě a mladší roztomilým zpíváním vánočních koled. Spolu s rozsvícením vánočního stromu se rozzářila i dětská očka a těšení se na Vánoce mohlo začít. Velké poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě večera. Příspěvatelkám i příspěvatelům, kteří své volné chvíle věnovali přípravě výrobků na jarmark a přípravě občerstvení, vám všem ostatním, kteří jste přišli nakoupit a přispěli tak do fondu na akce pro děti, dětem za přípravu vystoupení, členům SDH za technickou pomoc a zázemí.

Přejeme Vám příjemné prožití adventního času a krásné a pohodové Vánoce!

za SDH Rájec Petra Koutná

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMEČKU V BOROVNICI

Už po dvanácté jsme v Borovnici rozsvítili vánoční stromeček. Slavnost proběhla v neděli 3. prosince. Sešli jsme se u autobusové zastávky. Vánoční hudba, vůně cukroví a teplý čaj na zahřátí vytvořily radostnou atmosféru předvánočního adventu. Celou akci zahájila starostka obce přivítáním spoluobčanů a hostů. Po přivítání předala slovo dětem z mateřské školky U Srdíčka a žákům základní školy ze Lhot u Potštejna.

Děti pod vedením paní učitelky Lídy Štěpánkové předvedly dobře připravené pásmo písniček a básniček. Vše ve vánočním kouzlu.

Slečna Soňa Rojková tradičně promluvila o významu vánočních svátků. Na krásná slova navázal páter Mgr. Ing. Vladimír Handl z Římskokatolické farnosti – děkanství Kostelec nad Orlicí. Rozsvítil první svíci na adventním věnci a promluvil do duší lidí o tom, jak přistupovat k vánočním svátkům. Závěrem poželhal adventnímu věnci a ukončil projev Otčenášem.

Na závěr zaznělo přání hezkých Vánoc, spokojenosti, zdraví, lásky, pracovních a osobních úspěchů.

Poděkování patří také těm, kteří se podíleli na přípravě celé akce.

Děkuji všem, kteří se v tak hojném počtu zúčastnili této podvečerní vánoční slavnosti. Krásné a klidné Vánoce.

Soňa Rojková

Fotky z akcí na obálce Brodíka.

Z DĚNÍ SDH PŘESTAVLKY...

ROZSVÍCENÍ STROMEČKU

Jako každý rok, tak i letos jsme společně zahájili advent rozsvícením stromečku v Přestavlkách. Pro své spoluobčany jsme si nachystali krátký program, netradičně bez hrané pohádky. Začali jsme povídáním o Vánocích a připomněli jsme si některé zvyky a tradice. Jedním ze zmiňovaných zvyků bylo pouštění lodiček v lavoru s vodou, což jsme si všichni vyzkoušeli. Následovalo samotné rozsvícení stromečku a vypouštění lampionků. Vše jsme zakončili malým pohoštěním v místní hasičárně. Jsme rádi, že máme věrné účastníky, kteří nás každoročně přijdou podpořit. Bohužel letos byla účast spoluobčanů výrazně menší a to nás tak trochu mrzí, ale s tím nic nenaděláme. Myslím, že předvánoční čas a samotné Vánoce jsou o tom, zapomenout na špatné věci a křivdy a strávit čas se svými blízkými a rodinou. Proto bych vám všem chtěla popřát poklidné prožití svátků vánočních a do nového roku hodně štěstí a dobré nálady.

Iveta Bečičková, SDH Přestavlký.

PEKELNÁ KOMISE

Rok se s rokem sešel a 5. prosince nastal čas, kdy Mikuláš s andělem a čertovskou bandou vyrazili na pravidelnou obchůzku zkontrolovat dětičky, zda-li zlobily či nikoli. Zpráva zní jasně! Všechny děti prošly pekelnou komisí, malé hříchy byly potrestány a následně Mikuláš děti patřičně odměnil. Pekelníci tedy odcházeli s prázdnou. Příští rok se však opět ukáže, jestli se nenajdou nějakí hříšníci.

Iveta Bečičková, SDH Přestavlký

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.
Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 29. 12. 2017.
Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.
Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.